

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-uterai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 10 órától, d. u. 1-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek a ezev szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esztendőnkön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Szombathely és a vidéki városok.

Habár mi a megye székhelyének és a vidéki kisebb városok — így nevezetesen Köszeg — fejlődési viszonyairól nézeteinket annak idején már kifejtettük s e tekintetben alig volna mit újat hozzátennünk, mégis visszatérünk még egyszer e tárgyra, melyet most ujabban egyik lapársunk, a *Rábaridék*, hozott zönyegre.

A nevezett lapnak egyik mult számából veszszük át a szubstantiát, hogy abból levonjuk a magunk részét. Azt mondják ott a Rába mellett különben teljes jóhiszeműséggel: „Sokkal szorosabb kapocs fűzi a kisebb vidéki városokat a vármegye székhelyéhez, semhogy amazok a megye központjának fejlődése iránt közömbösek lehetnének. Ezen szempontban leli magyarázatát azon körülmény, hogy a vidéki városok, mint közvetlen érdekelték éber figyelemmel kísérik Szombathely városának mint Vasvármegye székhelyének fejlődési irányát. Ha egy kis pillantást vetünk a közel multra, azt látjuk, hogy Szombathely az 50-es években, sőt még a 60-as évek elején is egy jelentéktelen vidéki városka volt, mely forgalmi élénkségre nézve Köszeg város mögött állott, sőt talán még Körmenndé is alig bírta ki a versenyt. Szombathely szerencséjére azonban Köszeg város-közönsége a 60-as évek elején azt a megbocsáthatlan hibát követte el, hogy erőnek erejével gátolta meg azon eredeti tervezetet, melyszerint a sopron-n.-kanizsai szárnyvonal városukat érintse, minek az lön a következménye, hogy a déli vaspálya Szombathely felé vette útját. Ez az egyetlen incidens vetette

meg Szombathely majdnem páratlan rohamos haladásának alapját, melylyel Köszeget és Körmenndet csakhamar háttérbe szorította s melynél fogva rövid 30 év leforgása után az ma már a nevezetesebb vidéki városok között tekintélyes helyet foglal el.“

Tisztelt lapársunk, a *Rábaridék*, mint az olvasó látja, Szombathely hirtelen fejlődésének a történetét mondja el, hanem nem egész alaposággal. Hogy Szombathelynek csupán az volna a szerencséje, mikép Köszeg polgársága nem szorgalmazta a vasutat — mert csak ilyen formán áll a dolog — s ennek folytán vette a déli vaspálya irányát Szombathely felé, meg hogy ez az egyetlen incidens vetette meg a székváros páratlan haladásának az alapját, melylyel Köszeget és Körmenndet csakhamar háttérbe szorította stb. mi nem írhatjuk alá. Szombathely az ő előnyét többi társai fölött első sorban geografiáifekvésének köszönheti. Mint Köszeg, mint pedig Vasvár, ez utóbbi mint a régi várendszeren alapuló főhely, sokkal félreesőbb pontok, hogysem onnan nehézség nélkül kormányozható volna a megye. Mikor éppen ez oknál fogva a megye székhelye és később az új egyházmegye felállításával, a püspöki székhely is Szombathelyre tétetett, már akkor és azzal lett megvetve jövőjének az alapja. Mi természetesebb már most ennél, mint az, hogy a vasutak építésénél a dupla székhelyt nem kerülhették el, nem Köszeg minden esetleges erőlködése dacára és még főleg azért sem, mert a régi római utnak kellett okvetlen a külkekedési irányt

jelölni, mely pedig úgy a nyugati, mind pedig a déli tartományok felé éppen csak a régi Sabárián át vezetett. Ha már most ezeket egyenkint is összeszeségben tekintetbe vesszük, önmagától áll elő az eredményt feltűntető kép: Szombathelynek szükségképen elmaradhatlan tovafejlődése. Ezt tehát Köszeg nem akadályozhatja meg, amint hogy nem is vindikálhatott magának olyan dolgokat, a melyeknek — a mint azt fent érintők — előfeltételeivel sem bírt. Körmenndel és a többi megyebeli vidéki városokkal együtt, eliheti a *Rábaridék*, örömmel szemléli Köszeg is — mi azt már nem egy ízben fejeztük ki — Szombathelynek emporiummá való emelkedését, hanem — és ebben a *Rábaridék* vezércikke is konkludál — mérsékli örömmünket az a körülmény, hogy Szombathely és a megye törekvésében nincs tekintettel a vidéki városokra, azaz, hogy nagyrészt ezek rovására iparkodik elérni azt, a miről ötven évvel ezelőtt még álmodni sem mert volna. A mire Szombathely jogosan igényt tarthat, azt csak vonja a maga érdekkörébe és tegye tulajdonává, hanem a mi meg a vidéki városok életszükségletéhez megkívántatik, azt ne vonja meg ezektől, és istápolja tőle telhetőleg minden törekvésükben.

Millenniumi szobrok, képek és monografiák.

E napokban említett fel egyik napi lapunk, hogy a honfoglalás ezeréves megünneplésének kedvéért, Mednyánszky Alajos báró, a kiváló történész, már mintegy hetven év előtt foglalkozott

TÁRCZA.

HALOTTAK NAPJÁN.

A temetőben csöndes este
Jártam, bolyongtam egymagamba,
Fenyárból uszott, lángzószulón
A sötét éjnek birodalma.

De mint a gyermeket sötétség.
Úgy bántott engem ez a feny,
Mit is keres a világosság
Az örök gyásznak ejjelen.

Beljebb hatoltam, egyre beljebb
Az éjszakába, a sötétbe,
Süppedt hantok sivatagába,
Düledő jelfák erdejébe.

Haladtam egyre roskadozva,
Súlyos, nyomasztó gond alatt,
Haladtam egyre, míg a kőfal
Elállta végül utamat.

Itt van a temető határa,
Azontul földék, zöld vetések,
Itt puasztuló sírok hazája,
Ott új virágzás, új tenyeszet.

És elszorult szívem egy percze,
Szememből égő köny fakadt
S izzó velőmon átfutott egy
Kétségbeesztő gondolat.

Ez von' a temető határa?
Oh dőre szív, mily mit se lát!
Hisz egy roppant nagy temető az
Egész természet, a világ.

Palágyi Lajos.

VILMAHOZ.

Egyszer este, csillagfényes este
Ketten ültünk együtt elmerengve;
Te a fenyves csillagokat nézted,
Én egészidő bájos két szemedet.

Boldog voltam közeledben akkor,
Madárdaltól zengett minden bokor,
Mégnyílt szívünk madarak dalára,
Képeletünk mennyországban jára.

Fogadtuk a fenyves csillagokra,
Fogadtuk a szendő-fenyű holdra,
Hogy sz-rejük egymást örök mindig,
Egymáséi leszünk mind a sírig.

Sok év repült el a végtelenbe.
Avota reg kis ma ma a lettel te,
Ülten úgy már másokkal is szembe,
De az az est gyakran jut eszembe.

Kovács S. János.

A szabadságharcz kiállításról.

Szakértők és a sajtó osztatlan véleménye az, hogy régen nem sikerült kiállítás úgy mint a szabadságharczi emlékek kiállítása. A rendezők megérdemlik az elismerést. Sok évi szakadatlan gyűjtésbe és nagy mervő áldozatokba került míg ezt az eredményt biztositották.

A mai nemzedék már messzi van a szabadságharcztól, és azt a közvetlen utóhangulatot sem élte át, mint mi kik az ötvenes években voltunk gyermekek.

Ez a hangulatot azonban a szabadságharczi emlékek kiállításán magasztosan érezheti át bárki, mert itt a nagy idők eseményeit újra át élheti.

Nincsen itt egy darab sem, a mely értékes és tanulságos ne lenne s nemcsak nézni de tanulmányozni is lehet.

Mivel többet látja valaki a szabadságharczi emlékek kiállítását, annál többször igyekszik odajutni. Az eddigi tárgyak helyébe újabb tárgyak lesznek kiállítva, úgy hogy az érdeklődés uspról-napra növekedik.

Legujabban nagyon helyes volt az, hogy a rendezőség a külföldi rokonszenvet is feltűntető képeket állított ki, a melyekből kilátzik az, hogy hazánk jobb-létét, szabadságát szivesen öbujtották.

Itt vannak azok példányban azok az alegorikus képek, melyek 1848/49-beu Olaszországban készültek s a magyar olasz rokonszenvet tüntetik fel.

A világ legelőkelőbb három szépirodalmi képes lapjának a londoni Newsnak, s lipcei illusztrirte Zeitungnak és a párisi Illustrationnak egykoru képei is láthatók szabadságharczunkról ügyes mutatványokban.

Sok egyszerű tárgy van, a mi azonban a mint magyarázatát tudjuk nemcsak megindító, de lelkesítő is, csak egyet említek egy Hunyady huszár egyenruha, mit tulajdonosa 20 évtábla viselt,

közönség legszőkebb rétegeire a ezzel hasznos szolgálattal tegyen az egész nemzeti polgárosodásunk. A várlalat negyven füzetben, valami 90 műmelleklettel ellátva jelenik meg. A füzetek három ívből állanak a minden két hetben jelennek meg. Egy-egy füzet ára 30 kr. Melen ajánljuk a magyar olvasóközönség támogatására.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal*.
Kiadó-laptulajdonos: *Fejgl Gyula*.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	9 frt. 60 krtól 10 frt. 20 kr-ig.
Rozs		9 . 20 . 9 . 50 .
Árpa		6 . 50 . 7 . 50 .
Kukoricza		7 . 50 . 7 . 90 .
Zab tavali		5 . 70 . 6 . — .
Zab idej		5 . 50 . 5 . 70 .

Buzaliszt I.	100 kilo	15 40	100 kilo burgonya	1 85
II.		15 10	Marhahús . 1 kilo	— 60
Rozs	I.	13 60	Marha zsír	1 10
II.		12 —	Disznóhús . . .	— 52
Buzakorpa		5 —	zsír . . .	— 60
Rozs		5 —	Borjúhús . . .	— 68
Köleskása		14 —	Birkahús . . .	— 36
Dara		17 —	1 méterül búkkfa	13 50
Árpa dara		8 —	„ dorong	10 —
Széna		2 52	„ tölgyfa	9 40
Szalma		1 90	„ dorong	7 60

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.	sz. vegyes vonal		
		II. III. oszt. kocikkal		
	Középeurópai idő.	reggel	d. u.	este.
—	Kőszeg ind.	5 ⁰⁵	11 ⁵⁵	5 ⁵⁰
6	Lukácsháza (m. h.)	5 ¹⁹	12 ⁰⁸	6 ⁰⁴
12	Német-Genes (m. h.)	5 ³⁶	12 ²⁴	6 ²¹
18	Szombathely érk.	5 ⁵¹	12 ³⁹	6 ³⁶
—	Szombathely ind.	6 ⁴⁵	3 ¹⁵	7 ⁰⁴
7	Német-Genes (m. h.)	7 ⁰¹	3 ³¹	7 ²
13	Lukácsháza (m. h.)	7 ¹⁸	3 ⁴⁸	7 ¹⁸
18	Kőszeg érk.	7 ³¹	4 ⁰¹	7 ³¹

Csak kedd-, pénteken közlekedik egy negyedik vonat Kőszegről 8 ó. 10 perc Szombathelyről 11 ó. 16 perckor.

Hirdetmény.

Cseresznyák Ignácznak Kőszegen a hegyalljai-utcában fekvő 99 ö. i. sz. háza szabad kézből eladó, esetleg bérbe adandó. — A közelebbi feltételek alulírott ügyvédi irodájában tudhatók meg.

Kőszeg, 1891. október 26-án.

Markovits József,
ügyvéd.

1041/891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. kincstár végrehajtónak **Petrovics Mihály** végrehajtást szenvedő elleni 34 frt. 36 kr. tőkekövetelés és ennek 27 frt 50 kr. után 1890. június 24-től 6% kamat s jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbírószék területén lévő Doroszló községben fekvő a doroszlói 30. sz. tjkv-ben felvett Petrovics Mihályt ille ék fele részre u. m. az A I. (57. 58.) 219 475. 1683 (1827—1897.) 87 (1827—1897/108) és (1827—1897/166) hsz. ingatlanok telére 284 sz. az A f 1219. hsz. szálló fölére 70 frt a f 1243 hsz. pincesz. fölére 10 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi november hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Doroszló község házában

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozó tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényezik 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1891. évi július hó 11-ik napján.

A kőszegi királyi járásbírószék mint telekkönyvi hatóság

Szluha Dénes,
kir. járásbíró

N y i l t - t é r .

Egész nyomott selyem Foulards 1 frt 20 krtól 4 frt 65 krig méterenként (mintegy 450 különfele deszinben). Székhűdi darab és végszámra portos és vamentesen H e n n e b e r g G. gyári rákora Z ü r i c h. Minták postaföldtával. Lovelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Bendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült vagy elvesztett erő is helyreállítatik (különleg észrevehetően, garantizott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód). Hires tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezernyi hálaíratái érdekelnek tanácsolják a cs. és kir. szab. Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és esomagolás dískrécióval. Tartalom és származás felismerhetetlen. **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilfstrasse 70. sz. Felvitágosító röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Bor-kivonat,

kítűnő szer ártalmatlan bor előállításához — a valódi bortól meg nem különböztethető — ajánlom a fentti kipróbált különlegességet.

2 kgr. ára (100 liter bor ad) 5 frt 50 kr. Recept mellékelve — ingyen. Jó eredményért vagy a gyártmány ártalmatlanságáért felelőség.

Szesz-megtakarítást

az égett boroknál az én felülmúlhatatlan erős essenciám által elérhető; ez az italoknak egy kellemes csipős ízt kölcsönöz, és csakis nálam kapható. Egy klgr. ára 3 frt 50 kr. (600—1000 liter ad) használati utasítás mellékelve

A fentti különlegességeken kívül ajánlok különféle „essenciat” rum, cognac, finom liquer stb. gyárak számára, felülmúlhatatlan minőségben. Receptek ingyen mellékelve. **Arjegyzék bérmentve.**

Pollák Károly Fülöp.

essenc-különlegességek gyára, Praga.

Solid képviselők kerestetnek.

Meghívó!

Karácsoni kiállításom

ugy mint minden évben az idén is

december 1-én

fog megnyitni és kérem a n. é. közönséget, mielőtt szükségletét illetőleg végleg határoz, tekintse meg előbb kiállításomat, — érdemes lesz megnézni, és én szívesen mutatom és ismertetem az ipar különlegességeit.

Főfigyelmem arra irányul, hogy olcsó árakért igen csinos és hasznavehető tárgyakat nyújthassak.

Idej kiállításom mindenkit kellemesen fog meglepni.

Mély tisztelettel

Kőszegi József,

könyv-, papir- és zeneműkereskedő,

ki nagyon kéri a t. közönséget,

a maga saját érdekében, bárhol hirdetett szakmájába vágó cikkeket inkább nála megrendelni, hol azok vagy olcsóbban, de semmi esetre sem drágábban, hanem mindenestre a portó megtakarítása mellett szerezhetők be.

